

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Samhällskunskap IV med didaktisk inriktning, specialisering mot statsvetenskap utan examensarbete

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Social Science IV, Specialization in Political Science without BA-thesis

Kurskod: SVL30B
Gäller från: HT 2016
Fastställt: 2008-10-17
Ändrad: 2016-03-22
Institution Statsvetenskapliga institutionen

Ämne Samhällskunskap

Beslut

Fastställt av prefekten vid Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet 2008-10-17. Godkänd av Lärarutbildningsnämnden 2008-11-12 att ingå i lärarexamen. Reviderad av prefekten vid Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet 2016-03-22.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att kurserna Samhällskunskap med didaktisk inriktning I-II 1-60 hp samt Samhällskunskap III, specialisering mot statsvetenskap, 61-90 hp är godkända.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
3021	Statsvetenskapliga metoder	7.5
3002	Utbildning och politik	7.5

Kursens innehåll

Denna kurs ger fördjupade kunskaper inom det statsvetenskapliga området utbildning och politik: orientering om olika statsvetenskapliga perspektiv; kunskap om statsvetenskapliga forskningsproblem och metoder.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Redogöra för:

* centrala teorier och perspektiv, både muntligt och skriftligt, inom det specialområde som kursen utgörs av;

* centrala problemställningar inom statsvetenskaplig forskning;

* interaktiva materialinsamlingsmetoder, kvantitativa och textanalytiska metoder samt metoder för att studera policy och implementering.

- Förstå och exemplifiera:

* hur olika teorier/perspektiv kan belysa politikfrågor inom det specialområde som kursen utgörs av;

* betydelsen av forskningsdesign, dvs. kopplingen mellan problemställning, och valet av metod och de resultat som redovisas;

* möjligheter och begränsningar med interaktiva materialinsamlingsmetoder, kvantitativa och textanalytiska metoder samt metoder för att studera policy och implementering;

* de olika delarna i forskningsprocessen.

Undervisning

I huvudsak utgörs undervisningen av seminarier. På delkursen Statsvetenskapliga metoder förekommer också föreläsningar. Närvaron vid seminarier är obligatorisk. På delkursen Självständigt arbete förekommer både individuell och kollektiv handledning.

Kunskapskontroll och examination

Inom kursen förekommer olika examinationsformer: salskrivning/hemskrivning, inlämningsuppgifter samt ett självständigt arbete. Vid betygsättning används en sjugradig målrelaterad skala där A, B, C, D, och E är graderingar av godkända betyg. F och Fx används som graderingar av underkänt. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer

Övrigt

Kursen ges för studenter antagna till lärarutbildningen för skolår 7-9 och gymnasieskolan, som avser att ha samhällskunskap som ämne 2 i sin examen.

Riktlinjer: Kursen är en specialiseringskurs inom lärarprogrammet och omfattar 15 hp i samhällskunskap IV med didaktisk inriktning, specialisering mot statsvetenskap. Kursen bygger på inriktningen Samhällskunskap med didaktisk inriktning I-II 60 hp, och på Samhällskunskap med didaktisk inriktning III, specialisering mot statsvetenskap, 61-90 hp. Kursen är främst avsedd för studenter som ämnar avlägga lärarexamen om 270-330 hp.

I ämnet statsvetenskap motsvarar kursen den tredje terminen inom ämnet – statsvetenskap

Kursen får inte medtagas i examen samtidigt med sådan, inom eller utom landet genomgången kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs.

Kurslitteratur

DELKURS 1: STATSIVETENSKAPLIGA METODER, 7,5 HP

BESKRIVNING

Delkursen syftar till att ge fördjupade kunskaper om metoder som används inom statsvetenskaplig forskning. Kursen består av tre block som fokuserar på analysmetoder: kvantitativa metoder, textanalytiska metoder samt metoder för att studera policy och implementering. Vidare tar kursen upp interaktiva materialinsamlingsmetoder, forskningsdesign och vetenskapsteoretiska frågeställningar. Inom ramen för kursen inkluderas en introduktion till statistikprogrammet SPSS samt verktyg för att kunna ringa in ett forskningsfält och hitta tidigare forskning. Delkursen ger vidare verktyg för granskning av statsvetenskaplig forskning och tillämpning av olika metoder.

MÅL

Kunskap och förståelse

Efter delkursen förväntas studenterna kunna:

* redogöra för interaktiva materialinsamlingsmetoder, statistiska och textanalytiska analysmetoder samt metoder för att studera policy och implementering;

* förklara och exemplifiera vad en forskningsdesign är och hur den kan se ut och vilka vetenskapsteoretiska problem som aktualiseras vid användandet av olika metoder.

Färdighet och förmåga

Efter delkursen förväntas studenterna kunna:

* tillämpa interaktiva materialinsamlingsmetoder som intervjuer och surveys, olika statistiska analysmetoder, olika textanalytiska metoder samt metoder för studier av policy och implementering;

* jämföra och kontrastera olika metoder för materialinsamling och analys;

* ringa in ett forskningsfält och söka efter tidigare litteratur;

* göra enklare statistiska analyser med hjälp av SPSS.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter delkursen förväntas studenterna kunna:

- * resonera kring för- och nackdelar med de olika materialinsamlings- och analysmetoder som presenterats under kursen;
- * granska och värdera statsvetenskapliga undersökningar med avseende på insamlings- och analysmetoder;
- * reflektera över för- och nackdelar samt vetenskapsteoretiska dilemman i de egna metodvalen, samt att förhålla sig resonerande till dessa val.

LITTERATUR

Böcker

Bergström, Göran och Kristina Boréus (2012). *Textens Mening och Makt*. Studentlitteratur. 536 sidor.

Pollock, Phillip H., III (2015). *The Essentials of Political Analysis*. 5th edition. 280 sidor.

Artiklar

Achen, Christoph H. (2002). "Advice for students taking a first political science graduate course in statistical methods." *Political Methodologist* 10(2):10–12. 2 sidor, mondo.

Agassi, Joseph (2012). "The essential Popper", *Popper and His Popular Critics*, Berlin: Springer. (8 sidor). [Elektronisk resurs]

Beach, Derek & Pedersen, Rasmus Brun (2013) "Chapter 2: The three different variants of process-tracing and their uses". In *Process-Tracing Methods: Foundations and Guidelines*. University of Michigan Press (e-bok på SUB), s. 9-22 (14 sidor).

Collier, David (2011). Understanding process tracing. *PS: Political Science and Politics* 44 (4), sid. 823-30. 7 sidor, mondo.

della Porta, Donatella (2008), Comparative analysis: case-oriented versus variable-oriented research. I Donatella della Porta & Michael Keating, *Approaches and Methodologies in the Social Sciences*, s. 198-222 (SUB).

Gustafsson, Maria-Therese & Livia Johannesson (2016). "Introduktion – Betydelsen av etnografi för studiet av politik" i Gustafsson, Maria-Therese & Livia Johannesson (red), *Introduktion till politisk etnografi: metoder för statsvetare*, Gleerups förlag: Malmö, (ca 25 sidor).

Hay, Colin (2006). "Political Ontology", *The Oxford Handbook of Contextual Political Analysis*, Robert E. Goodin and Charles Tilly (ed.), Oxford University Press. (14 sidor). [Elektronisk resurs]

Héritier, Rainer (2008), Causal explanation. I Donatella della Porta & Michael Keating, *Approaches and Methodologies in the Social Sciences*, s. 61-79 (SUB).

Harold Kincaid, (1995). "Social Sciences", *Philosophical Foundations of the Social Sciences: Analyzing Controversies in Social Research*, Cambridge : Cambridge University Press. (22 pages) [Elektronisk resurs]

Pachirat, Timothy. "The political in political ethnography: Dispatches from the kill floor." *Political ethnography: What immersion contributes to the study of power* (2009): 143-161 (19 sidor, mondo).

Schmitter, Philippe (2008), The design of social and political research. I Donatella della Porta & Michael Keating, *Approaches and Methodologies in the Social Sciences*, s. 263-295 (33 sidor) (SUB).

Singleton, R., & Straits, B. (2012). Survey interviewing. In Jaber F. Gubrium, James A. Holstein, Amir B. Marvasti, & Karyn D. McKinney (Eds.), *The SAGE handbook of interview research: The complexity of the craft*. (2nd ed., pp. 77-99). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc. doi: <http://dx.doi.org.ezp.sub.su.se/10.4135/9781452218403.n6>. E-bok via SUB. (22 sidor)

Söderström, Johanna (2016) "Livsberättelser: att leva och förstå politik efter krig" i Gustafsson, Maria-Therese & Livia Johannesson (red), *Introduktion till politisk etnografi: metoder för statsvetare*, Gleerups förlag: Malmö. (ca 12 sidor)

Tansey, Oisín (2007). "Process Tracing and Elite Interviewing: A Case for Non-probability Sampling." *PS: Political Science & Politics* 40(4), Sida 765-772 (8 sidor).

Tornhill, Sofie. (2016). "Improvisation och reflexivitet: att studera makt och marginalisering i den globala ekonomin" i Gustafsson, Maria-Therese & Livia Johannesson (red), Introduktion till politisk etnografi: metoder för statsvetare, Gleerups förlag: Malmö. (ca 12 sidor)

Yanow, Dvorna (1993). The communication of policy meanings: Implementation as interpretation and text. Policy Sciences 26. Sida 41-61 (21 sidor).(SUB)

Wagenaar, Hendrik (2007) "Interpretation and intention in policy analysis" in Fischer, Frank, Gerhard Miller & Mara S Sidney (eds) Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods. Boca Raton :Taylor & Francis. (12 s) (E-bok)

Ytterligare artiklar och/eller undervisningsmaterial kan tillkomma.

Övrigt

Studentlicens till SPSS

Vidareläsning för den intresserade

Marsden, Peter V. & Wright, James D. (eds.), Handbook of Survey Research, Second Edition. God forskningssed, Vetenskapsrådet, 2011, www.vr.se

DELKURS 2: UTBILDNING OCH POLITIK

Kursbeskrivning:

Delkursen syftar till att problematisera frågor kring hur skolan styrs och kan styras från både teoretiska och empiriska utgångspunkter. Förändringar inom skolans övergripande styrsystem och införandet av mål- och resultatstyrning diskuteras och sätts i relation till en rad aktuella frågor inom den utbildningspolitiska debatten. Dessa frågor utgörs på en övergripande nivå bl.a. av det ökade inslaget av marknadsstyrning och valfrihetsreformer, vilka kommer att diskuteras utifrån såväl olika samhällsvetenskapliga perspektiv som i förhållande till den svenska och europeiska skolpolitiska debatten. Dessa reformer aktualiserar därmed också utbildningspolitiskt relevanta diskussioner om exempelvis likvärdighet och segregation. Förändringarna i styrsystemet aktualiserar dock även förändringar på en mer verksamhetsnära nivå. I relation därtill kommer t.ex. frågor om lärarens roll som uttolkare av styrdokument och möjligheter att styra läraren att fokuseras. Som ett konkret exempel på den förstnämnda problematiken kommer lärares uttolkningar av värdegrundsarbetet att diskuteras i förhållande till frågor om kön och sexualitet, och i förhållande till den andra typen av problematik kommer bl.a. reformer av lärarutbildningen att diskuteras.

Mål:

Efter avslutad delkurs förväntas studenten kunna:

- Redogöra för centrala utvecklingslinjer och förändringar avseende styrningen av skolan.
- Jämföra och diskutera hur de förändrade styrsystemen tar sig uttryck på olika nivåer och platser, exempelvis övernationell nivå respektive nationell nivå och storstad respektive småstad.
- Analysera och problematisera tendenser och fenomen kopplade till styrningen av skolan, såsom segregation, bristande likvärdighet, marknadifiering och professionalisering av läraryrket.
- I muntlig och skriftlig form presentera jämförelser och analyser av de utbildningspolitiska teman som delkursen behandlar
- Med hjälp av kurslitteraturen kunna analysera utbildningspolitiska händelser och debatter.
- Jämföra och värdera olika sätt att analysera utbildningspolitik.

Litteratur:

Böcker:

Bunar, Nihad & Sernhede, Ove (red.) (2013) Skolan och ojämlikhetens urbana geografi: om skolan, staden och valfriheten. Göteborg: Daidalos, urval ca 120 sidor

Jarl, Maria (2012), Skolan och det kommunala huvudmannskapet. Malmö: Gleerups

Jarl, Maria & Pierre, Jon (red), (2013), Skolan som politisk organisation, Malmö: Gleerups

Martinsson, Lena och Reimers Eva (red), (2008), Skola i normer, Malmö: Gleerups, 167 s.

Olssen, Mark & Codd, John & O'Neill, Anne-Marie (2004), Education Policy, Globalizations Citizenship & Democracy, kap 10, London: SAGE, 15 s. (Tillhandahålles av undervisande lärare)

Englund, Tomas & Quennerstedt, Ann (2008), ”Likvärdighetsbegreppet i svensk utbildningspolitik”, i Englund, Tomas & Quennerstedt, Ann (red.), Vadå likvärdighet? Göteborg: Daidalos, 18 s. (Tillhandahålles av undervisande lärare)

E-bok

Sjöberg, Lena, (2011), Bäst i klassen, Göteborgs universitet

E-tidskriftsartiklar:

Lundahl, Lisbeth, ”Skilda framtidsvägar – Perspektiv på det tidiga 2000-talets gymnasiereform”, Utbildning och Demokrati 1/2008, 23 s.

Offentligt tryck

Skolverkets kunskapsöversikt 2009: Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? (Sammanfattande analys) 55s.